

Diplomová magisterská práce Magdalény Novákové pojednává o literárních překladech děl české provenience v argentinském kontextu. Poodkrývá tím další facetu recepce české literatury prostřednictvím překladů v kultuře menší až střední velikosti na (semi)periferii „světové republiky literatury“ (P. Casanova). Práce M. Novákové tak spadá do širšího výzkumného záměru, kam náleží i práce J. Špirka (2011, 2014) zaměřujícího se na Portugalsko; P. Vavroušové (2013) – Španělsko; P. Kultové (v přípravě) – NDR; A. Jiráskové (v přípravě) – Finsko; či H. Hlaváčkové (v přípravě) – Nizozemsko.

Z hlediska teoretického práce rozebírá koncepty nepřímého překladu (překladu z druhé ruky) a vnitrojazykového překladu v rámci španělštiny (tj. mezi evropskou a argentinskou, resp. laplatskou španělštinou), pojetí a status originálu – a dále pak klíčovou roli překladatelských osobností právě v recepci menších literatur jinými menšími kulturami (v Argentině Helena Voldánová; srov. Olga Krijtová v Nizozemsku, Kirsti Siraste ve Finsku, Monika Zgustová ve Španělsku). Z hlediska metodologického aplikuje diplomantka kritickou analýzu diskurzu (CDA) na paratexty knih (G. Genette) a metodu orální historie (srov. Rubáš 2012 či Šindelářová 2015).

V empirické části diplomantka nejprve podrobně rozebírá česko-argentinské vztahy nejen – ale především – na poli literárních překladů, dále objasňuje fungování argentinské cenzury obecně a vůči české literatuře konkrétně, a posléze se již zaměřuje na konkrétní překlady české literatury v Argentině, přímé i nepřímé (zprostředkované), literární i neliterární. Práce se hlouběji zaměřuje na osvětově-překladatelskou činnost Heleny Voldánové (*1925), která se o českou literaturu v Argentině zasadila nejvíce. Zajímavá je rovněž kapitola o Fučíkové *Reportáži psané na oprátce*, která nejen v Argentině reprezentovala ideologii ČSSR. V části věnující se diskuzi najdeme rovněž množství barevných tabulek zpřehledňujících získané výsledky, řádně okomentovaných a kontextualizovaných.

Práce je vysoce přínosná, neboť poprvé v češtině představuje fungování argentinské cenzury a její – překvapivě okrajový – vliv na recepci české literatury v Argentině a významně přispívá k empirickému pojetí role tzv. „vlasteneckých“ překladatelů, přičemž shledává, že „bez dobrovolnické práce Heleny Voldánové by v Argentině nevznikl jediný překlad přímo z češtiny“ (str. 84). Rovněž posun v postavení Argentiny v polysystému hispanofonních zemí z hlediska překladatelského a nakladatelského je velmi zajímavý a nečekaný.

Ze všech uvedených důvodů navrhuji hodnocení práce „výborně“, přičemž konečná známka záleží na průběhu obhajoby.

V Praze dne 8. 9. 2015

PhDr. Jaroslav Špirk, Ph.D.